

AYRINTI

Ferit B. PARLAK
ferit.parlak@dunya.com

Komşum ne iş yapıyor?

80'li yıllarda sanayi envanterinin eksikliğini konuşuyorduk. 90'lı yıllarda da...

"Ne ürettiğimizi...", "Neyi ne kadara ürettiğimizi...", "Neyi nerede ürettiğimizi...", "Neyi nasıl ürettiğimizi...", "Neyi nereden aldığımızı...", "Neyin ne kadannın yerli olduğunu..." bilmediğimizi tekrarlıyorduk.

Ekonomideki uluslararası mücadeleyi, "Topunun, tüfeğinin, askerinin sayısını bilmeden savaş meydanına çıkanlara" benzetiyorduk.

Tasaruf açığımızı, sermaye yetersizliğimizi ön plana çıkarırken; açıklanmıza/yetersizliklerimize bu bilinmezliklerin yol açtığını arka planda tutuyorduk.

***

Peki yaşadığımız süreçte...
Yani 30 yıl sonra...
Yani 2010'lu yıllarda...
Değiştik mi?

***

Gebze OSB'den Vahit Yıldırım anlattı:
"Uluslararası bir firmanın ürünlerini ithal ediyorduk. Bizim OSB'de üretim yapan bir arkadaşımız da aynı firmadan fiyat istemiş.

Yabancı firmanın yetkilileri bize telefon açıp, talepte bulunan firma ile ilgili referans istedi.

Bende merak ettim ve komşum sayılabilecek firmanın yetkilisini arayarak, ürün için yabancıların teklif ettiği fiyatı sordum.

O soruyu sormasaydım bizim 960 euroya ithal ettiğimiz ürünü, komşum bin 240 euroya ithal edecekti.

Tanıştım, konuştum, anlattım ve zarar etmemesini sağladım.

Kendimize 'gelişmiş OSB' diyoruz, 'örnek OSB' diyoruz ama yanı başımızdaki firmanın ne ürettiğini, ne satın aldığını, güçlü ve zayıf yanlarının ne olduğunu bilmiyoruz.

Bu açığımızı kapatacak ve birbirimizi tanımamızı sağlayacak her türlü proje ülke ekonomisine ciddi faydalar sağlayacaktır."

***

Anadolu OSB Başkanı Hüseyin Kutsi Tuncay anlattı:
"Anadolu OSB olarak altyapı ihalesi gerçekleştirdik. İhale şartnamesine, ihale bedelinin yüzde 10'u kadar mal alımını Ankara'daki OSB'lerden yapma şartı koyduk.

Müteahhitler bu şarta itiraz etti ve durumdan şikayetçi oldu.

Sonrasında ilginç bir gelişme yaşandı ve ihaleyi kazanan firma yaptığı ürün ve fiyat araştırmasının ardından tüm alımlarını Ankara'daki OSB'lerden yapmaya başladı.

O zorunlu araştırma sayesinde yerli ürünün, ithal ürüne oranla daha ucuz olabileceğini gördü.

Kullandığı ürünlerin Ankara'da da üretilebileceğini, hatta daha kalitesinin üretildiğini, navlun nedeniyle maliyetleri aşağı çekebileceğini de gördü.

Hem biz, hem yerli sanayici, hem de müteahhit kazanmış oldu."

***

Kısacası, ne ürettiğimizi hala bilmiyoruz. Bilesek de tereddütle yaklaşıyoruz, yerli ürüne güvenmiyoruz/kullanmamayı tercih ediyoruz.

***

Evet, yerli/yabancı tercihinde güvenirlilik ön planda. Yerli ürüne ne kadar güveniyoruz?

Üründe değil ama birbirimize güvende Bahçeşehir Üniversitesi'nin yaptığı araştırma ortada!

Araştırma,64 kente dağılmış 2 bin 205 denekle görüşülerek gerçekleştirilmiş.

Sonuç mu? Türkiye, insanların birbirine en az güvene bildikleri ülkelerden biri olarak tescillenmiş.

'Genel olarak insanlara güvenilirlik' diyenlerin oranı Türkiye genelinde yüzde 12 seviyesinde kalmış.

Bu oran İskandinav ülkelerinde yüzde 76'ya kadar çıkmış. Bizden kötüsü mü?

Güney Kıbrıs var, yüzde 7 ile...

Daha da kötüsü...

Kuzey Kıbrıs, yüzde 5 ile.

***

Organize Sanayi Bölgeleri Demeğinin başlattığı 'Komşum Ne İş Yapıyor?' projesi bu nedenle önemli.

Hiç olmazsa kimin ne ürettiğini görmemizi sağlayacak. Güven mi? Onu sağlamak için, herkesin el vermesi gerekecek.